

HERTOGPOST januari 2015

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging
27^e jaargang nummer 1

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 22 januari a. s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115, 5224 AC te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20.00 uur.

Agenda bijeenkomst 22 januari 2015

1. Opening, verslag 18 december j. l., ingekomen stukken en mededelingen
2. PPP-tje door Daan van Os
- 3. WILDE VEILING**
(Reglement Wilde Veiling: zie pag. 21)
4. Rondvraag
5. Sluiting

In deze Hertogpost o. m.:

- ❖ Ware liefde
- ❖ De Grote Oorlog (7)
- ❖ Het jaarboekje over 1996 vertelt
- ❖ Albumblad: Paul Voestermans

Een jubileum gaan we vieren in het nieuwe jaar. De 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging bestaat 85 jaar. En dat zal niet onopgemerkt blijven. Het meest in het oog springend, ook voor de buitenwacht, zal Hertogpost 2015 zijn, de grote postzegeltonoonstelling en -beurs op 20 en 21 maart in de Maaspoorthallen. 'Brabantica' is het thema. We willen dan onder andere laten zien wat voor filatelistische 'lekkernijen' de provincie Noord-Brabant op de kaart heeft staan. In de loop van het jaar staan verschillende andere activiteiten op het programma die met name bedoeld zijn voor de leden van de vereniging. Het bestuur zal de programma-ideeën binnenkort aan de orde stellen.
'n **FEEST**, dat zal het worden!

VERSLAG van de BIJeenkomst van 18 DECEMBER 2014

1. Opening: Om exact om 20.00 uur: een hartelijk welkom door onze voorzitter op deze laatste, feestelijke bijeenkomst van het kalenderjaar 2014. Meer dan 70 leden hebben vanavond hun weg gevonden naar de Helftheuvel. De heren van Uden (2x), Heijmans, van Oijen, Ausems en J. Kok hebben zich afgemeld voor vanavond. Ook Zr. Lucia laat een ieder van harte groeten (zie hieronder voor een wat nadere toelichting over haar gezondheid). Het bestuur gaat haar een bloemetje brengen. Vandaag ook een klein, bescheiden feestje: onze veilingmeester viert vanavond zijn één-jarig jubileum. Over het verslag op pag. 2 en 3 van de Hertogpost zijn geen opmerkingen/aanvullingen gemaakt.

2. De verkoping: van vanavond biedt weer voor ieder iets leuks: we gaan 150 kavels onder de hamer brengen. En, zoals gebruikelijk, gebeurt dat in een vlot, aangenaam tempo. Ook vanavond wordt wel weer duidelijk, dat er van tevoren niet veel over te zeggen valt. Liep tijdens de afgelopen veilingen Nederland niet zo geweldig, vanavond gaan bijna alle kavels van de hand. Het gaat voortreffelijk. Tja, en dan loopt Portugal weer wat minder: de veilingmeester vermoedt dan ook, dat dat te maken heeft met 'een (natuurlijk niet terecht) verloren voetbalwedstrijd'? Dat zou dan vanavond ook moeten gelden met betrekking tot Duitsland (na 1945). Daar zijn vanavond ook geen liefhebbers voor. De conclusie moet evenwel toch luiden, dat er goed verkocht is met een hele mooie opbrengst. Iedereen kan tevreden zijn. Alleen maar winnaars vanavond. Dat belooft wat voor de

3. Bingo: het traditionele hoogtepunt van het jaar. In een gezellige, ontspannen sfeer draait de tweede secretaris zijn armen lam om toch maar op tijd de balletjes weer voor de voorzitter paraat te hebben. Op momenten dat het spannend dreigt te worden, is het doodstil in de zaal: niemand wil het winnende cijfer missen. We strijden om het bovenste rijtje en er zijn talloze prijzen te winnen. Dat gebeurt ook na een poosje. Er zit zo nu en dan toch nog wel een valse bingo tussen. Opvallend is vanavond, dat de

**'s-Hertogenbossche Filatelistenvereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509**

**Secretaris René Kok, Jacq Perkstraat 45, 5242 GA Rosmalen
telefoon 073 – 523 04 79 E-mail: secretaris@hertogpost.nl**

**Redacteur Hertogpost Huber van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38
E-mail: redactie@hertogpost.nl**

**ING rek.nr. NL64 INGB 0001 0879 84
t. n. v. 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging
de jaarcontributie bedraagt € 35**

**Bibliothecaris tel. 073 – 657 02 29 E-mail: bibliotheek@hertogpost.nl
Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl**

lootjesverkopers regelmatig in de prijzen vallen. Is hier sprake van manipulatie achter de schermen? De voorzitter sluit dit gelukkig geheel en al uit: 'Het is toeval.' Na twee uitgebreide rondes gaat de voorzitter over tot de

4. Rondvraag: waar niemand gebruik van wenst te maken. Dan rest de voorzitter niets anders dan over te gaan tot de

5. Sluiting: maar niet dan na ieder het allerbeste te hebben toegewenst voor de komende feestdagen (samen met alle dierbaren) en het nieuwe jaar 2015, waarin we allen weer gezond hopen terug te zien. En, om de feestvreugde een beetje te verhogen, krijgen alle aanwezigen het inmiddels traditionele, lekkere flesje rode wijn mee naar huis. René Kok, secretaris.

Naschrift naar aanleiding van agendapunt 1:

Op dinsdag 23 december 2014 ben ik namens het bestuur richting Panningen gereden, in de buurt van Venlo. Ik heb zuster Lucia daar bezocht om een mooi kerststukje af te geven (en de fles wijn van afgelopen week). Vanaf woensdag 17 december j. l. heeft Zr. Lucia (inmiddels 91 jaar) daar, min of meer gedwongen door haar beperkte fysieke omstandigheden, haar nieuwe huisvesting gevonden in Zorgcentrum Vincent de Paul (het moederhuis van de Zusters van Vincentius). Zoals wellicht bekend heeft zij in de afgelopen maanden gerevalideerd in het Lidwina Ziekenhuis in Boxtel. Terugkeer naar haar woning aan de Tweede Hervendreef is niet meer aan de orde. De ongemakken zouden daar voor haar te groot en te gevaarlijk zijn.

Het bleek mij al snel dat zij het op dit moment erg moeilijk heeft: ver weg van haar vrienden en vriendinnen, de postzegels en de Vincentius Vereniging. Ik heb haar beloofd uit te zoeken of er in de omgeving van Panningen ook een postzegelvereniging te vinden is. Het is erg wennen voor haar, binnen een toch wel geregeld dagschema, waarbij zij ook nog veel hulp nodig heeft. Zij realiseert zich natuurlijk ook wel degelijk, dat terugkeer naar Den Bosch er misschien helemaal niet meer inzit. Dat valt haar zwaar. Gelukkig kent ze wel al een aantal zusters daar in haar nieuwe omgeving. Wellicht vindt U het een goed idee om een kaartje te sturen? Hierbij haar adresgegevens:

Zuster Lucia Koot,
Zorgcentrum Vincent de Paul, Schoolstraat 15, 5981 AH Panningen.
Algemeen tel. nummer: 077 - 3088755
Tel. nr. Zr. Lucia direct: 077 - 3088717.
René Kok.

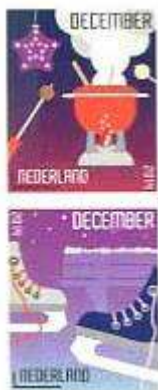
MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT

De **volgende bijeenkomst** van de vereniging is op donderdag 26 februari a. s. om 20 uur in scc De Helftheuvel. Zaal 1 is om 19 uur open. Dam van der Linden geeft dan een presentatie over de Traliezegels.

De **volgende postzegelinstuif/ruilbeurs** van de vereniging is op zaterdag 7 februari a. s. van 10 tot 12.30 uur in scc De Helftheuvel.

U kunt de kavels inzien van de februariveiling en niet-verkochte kavels van vorige verkopenings alsnog kopen.

KERSTZEGELS RUILEN

De afgelopen tijd waren we allemaal wel bezig met het afweken van de decemberzegels. Wat dan opvalt is dat je nooit complete series bij elkaar krijgt. Van de ene zegel heb je er meer dan van een andere.

Om in onze vereniging zoveel mogelijk complete series bij elkaar te krijgen roept Daan van Os u allemaal op om bij de instuif op 7 februari alle decemberzegels mee te brengen van de afgelopen twee jaar die je wilt ruilen om complete series decemberzegels te krijgen.

De **27e FILATELIEBEURS** zal worden gehouden op zaterdag 31 januari en zondag 1 februari 2015 in DUDOK-ARENA op het Arenapark in Hilversum. De zaal ligt circa 2 minuten lopen van station Hilversum-Sportpark, zodat u gemakkelijk met de trein kunt komen. Er zullen ongeveer 100 stands (handelaren en verenigingen) aanwezig zijn, zodat er volop keus is aan alles op het gebied van postzegels, brieven en aanverwante zaken. Ook stands van Post-NL en de Deutsche Post zullen aanwezig zijn.

GRATIS TOEGANG – GRATIS PARKEREN

Zondag 1 maart a. s. organiseert Filatelistenvereniging NovioPost haar jaarlijkse **POSTZEGEL TOTAAL**. Van 10 tot 16 uur in Wijkcentrum Titus Brandsma, Tweede Oude Heselaan 386 in Nijmegen. (N.B. een nieuwe

locatie!) Via de tunneluitgang is het 600 meter lopen van het Centraal Station.

Er zijn handelaren, een jeugdtafel, een rommeltafel en gratis taxatie. Verder wordt het **Jo Toussanttoernooi** (bekertoernooi KNBF) weer gehouden met lezingen over filatelistische onderwerpen.

TOEGANG EN PARKEREN GRATIS.

HET JAARBOEKJE OVER 1996 VERTELT

De contributie is voor dit jaar van f35 naar f40 verhoogd. Over het waarom staat namens het bestuur een uitgebreide motivatie van penningmeester M.A.J. Snoeren op pagina 17 van het jaarboekje 1995: teruglopend ledental, maar vooral de verhoging van 3,30 gulden per lid voor het tijdschrift 'Philatelie' en een 1 gulden hogere bondsbijdrage per lid. De vorige verhoging stamt uit 1992.

Om het dalend aantal leden te stoppen wordt op pagina 3 van het aprilnummer 1996 een bonus van 10 gulden beloofd aan iedereen die een nieuw lid aanbrengt. [Marten Tilstra: niet iedereen heeft de belofde waardebon ontvangen]

Het P.P.P. bestaat nog steeds. H.M. Kuijs houdt in mei zijn Populair PostzegelPraatje over aantekenstrookjes en afstempelingen.

Tijdbeeld? Daling van het ledenaantal zet onverminderd door. Het hoogtepunt met 675 leden dateert uit 1981. Eind december 1996 zijn er nog maar 486 leden. [eind 2013 telt de vereniging 286 leden]

De post 'Drukken Hertogpost' is duurder dan begroot. Dit komt omdat het aprilnummer geen 40 maar wel 48 pagina's dik is. [Grapje? Zeker veel jaar te verslaan geweest!]

De afdeling Jeugd viert haar 60-jarig bestaan. De jeugdleden bezoeken het Postmuseum, wandelen over de boulevard en het strand van Scheveningen en worden 'getracteerd op een lekkere hap eten bij MacDonalds'.

Het bestuur stelt in maart een nieuw rooster van aftreden vast. De termijn van twee jaar is verlengd naar drie jaar.

Marten Tilstra

Amsterdam, 18, 28 nachmittag, 28 Jan

Keine nachricht!

Still ist der abend, es schlafen die gärten

und schlafen Ihr totenruh!

Zur bulawa

55

M. Findejsova
Kirchhausstr. 10
Riga - Kurzpl. 10
Schweiz

Nicht an mein haus,
denn schon der fünfte tag ist vergangen
und kein brief von D. in erwünschtem mein anmerk.

H. A. E. Oosterhuis.

Afb. 1: Briefomslag en gedicht van Dolf Oosterhuis aan mejuffrouw Mila Findejsova.

ALS DIT GEEN WARE LIEFDE IS!

door Marten Tilstra

In 2014 is de Eerste Wereldoorlog uitgebreid herdacht. In 2014 ontdek ik een gedicht uit deze oorlog, compleet met briefomslag. In Nederland schrijft een eenzaam man in de avond van 25 januari 1918 om kwart voor elf wanhopig aan zijn 26 jarige geliefde in Zwitserland. Op zich niet bijzonder. Wel bijzonder is dat hij zijn verdriet in dichtvorm op papier zet, en nog wel in het Duits (afb. 1).

Hij is de 33 jarige Rutger Adolph Benthem (Dolf) Oosterhuis, doctor in de natuurgeneeskunde en homeopathie. Dolf is op 23 december 1884 in Warns (Fr.) geboren. Hij is opgeleid tot arts in de natuurgeneeskunde en homeopathie. Hij woont en werkt in Amsterdam en is geen familie van Huub O.

Zij is de Tsjechische Fräulein Mila Findejsová. Juffrouw Mila is op 29 oktober 1891 in Jince, Bohemen, geboren. Is zij uit het Oostenrijks-Hongaarse Rijk naar het neutrale Zwitserland gevlucht? Hier zijn Tsjechische vluchtelingen, evenals in Frankrijk. In Parijs hebben inmiddels vluchtelingen een Nationale Raad – een Tsjecho-Slowaakse regering in ballingschap – o. l. v. Masaryk opgericht. De Tsjecho-Slowaakse Republiek wordt pas op 28 oktober 1918 uitgeroepen, twee weken voor het einde van de Eerste Wereldoorlog.

Hoe het ook zij, Mila werkt of verblijft in het in 1918 bekende Zwitserse kuuroord Monte Brè, Lugano. Hoogstwaarschijnlijk hebben Mila en Dolf elkaar in dit kuuroord ontmoet.

Hij kan niet zonder haar...al vijf dagen heeft Oosterhuis geen brief van haar ontvangen! In Amsterdam is het 10.45 uur in de avond van 25 januari 1918 als hij zijn gevoelens aan zijn geliefde opschrijft. Vertaald luidt het gedicht als volgt:

Geen nieuws!

*De avond is stil, de tuinen slapen
in de wintersluimering van hun dodenwake.
Ik ben nog niet naar bed en geluiden van buiten
houden me wakker, stil luister ik.*

*Zijn het de stemmen van de gierende wind?
Is het 't razen van het kolkende meer
of zijn het de door elkaar fladderende vogels
die treuren om het aards verdriet?*

*Te midden van al die klaaglijke geluiden
ontdek ik geen blijde stem.*

*De avond is al voorbij
maar ik voel geen vrolijke vonk in mij.*

*Spoedig valt de nacht, de duisternis ligt
dicht om mijn huis, is in mijn hoofd en in mijn hart
want nu is de vijfde dag al voorbij
en geen brief van jou verlicht mijn pijn.*

R.A.B. Oosterhuis

Afb. 2: Kuuroord complex Monte Brè in Ruvigliana-Lugano Italiaans Zwitserland.

Waar is Dolf op deze late avond nog meer met zijn gedachten? In Brè waar Mila en hij elkaar ontmoet hebben?

Het dorpje Brè duikt voor het eerst op in het jaar 1280. Het ligt op de oostflank van de Monte Brè (op afbeelding 2 rechts om de hoek van de berg). De inwoners leven van landbouw en veeteelt. Tot 1912 is een ezelspad de enige toegang tot het dorp met zijn 400 inwoners. Vanaf 1912 is Brè en de top van de berg via een kabelbaantrein te bereiken én over een steenslagweg vanuit Lugano. Het kuuroord Monte Brè ligt in 1918 op de nog vrijwel onbebouwde zuidwestelijke helling van de berg. Dit kuuroord is met zijn dependances en filiaal tussen

1960 en 1970 gesloopt.

De kabelbaantrein is er anno 2014 nog altijd. De berg ligt volgens kenners in de zonnigste omgeving van heel Zwitserland en geeft een schitterend uitzicht op het meer van Lugano.

Afb. 3: Kabelbaantrein naar de top van de Monte Brè, in 1918 vlak bij het kuuroord.

In het tijdens de Grote Oorlog neutrale Zwitserland heerst grote hongersnood. In 1916 wordt zelfs een levensmiddelenverdeling gestart. Ofschoon de nationale munt sterk blijft, zijn de prijzen fors gestegen. Gemobiliseerde militairen ontvangen geen kostwinnersvergoeding voor hun families. Voor armlastige familieleden worden soepkeukens opgezet. Door de hoge prijzen zijn er in 1917 protestdemonstraties. En de socialistische partij zegt haar steun aan de regering op. Midden 1918 leeft een zesde van de Zwitserse bevolking onder de armoedegrens. In 1918 komt er vanuit Zürich een algemene staking op gang waaraan wel 400.000 mensen deelnemen. Het leger moet de orde met geweld herstellen. En in deze periode staat het deftige kuuroord op de helling van de Monte Brè in schril contrast met met de armoede van de gewone burgers.

Dolf Oosterhuis stamt uit een geslacht van boeren en predikanten, levend en werkend in Noord-Nederland en lange tijd ook in Zuid-Afrika. Dolf heeft als 'Homeopatisch Geneesheer' een eigen praktijk in de Frans van Mierlostraat 57 te Amsterdam. Zijn patiënten zijn afkomstig uit heel Nederland.

Dolf Oosterhuis heeft mogelijk in het Zwitserse kuuroord Monte Brè gewerkt. Dit kuuroord behandelt zijn gasten volgens de filosofie en de principes die Oosterhuis ook aanhangt: homeopathie, alternatieve methoden van genezing, natuurlijke genezing, geneeskrachtige baden, Kneipp-kuren. Oosterhuis is schrijver en medeauteur van vele boeken op het gebied van homeopathie en natuurgeneeswijzen. Over Paracelsus (een arts en theoloog uit de 16^e eeuw) en over Comenius (een Moravische theoloog, filosoof, hervormer, pansofist en pedagoog uit de 17^e eeuw). Ook heeft Oosterhuis zeer veel artikelen gepubliceerd, onder meer als hoofdredacteur van het tijdschrift *Natura Docet*. Zeer bekend is zijn medewerking aan het medische standaardwerk *Homeopathie in de Praktijk* (eerste druk 1905) van dr. J. Voorhoeve. Na de dood van Voorhoeve heeft hij dit standaardwerk geheel herzien.

Afb. 4: Kuuroord Monte Brè met dependances en hotel Casa Rossa.

Van Mila is verder niets bekend geworden dan de naam van haar vader, František Findejs.

Is de liefde van Mila en Dolf wederzijds? Hebben de twee elkaar ooit opnieuw gezien? Jawel!

Het verhaal van Mila en Dolf is echt een sprookje. De twee zijn in januari 1918 waarschijnlijk al enige jaren geliefden. Mila bereikt twee, drie maanden na het wanhopige gedicht van Dolf het neutrale Nederland. Uit stamboomonderzoek blijkt dat Mila en Dolf op 24 april 1918 getrouwd zijn, in Amsterdam. In 1922 krijgen zij hun enig kind, dochter Lidoes.

Dr. R.A.B. Oosterhuis blijft tot op hoge leeftijd actief als arts en auteur. Hij overlijdt in 1980, 95 jaar oud. Zijn vrouw († 1956) en dochter († 1967, kinderloos gebleven) zijn dan al jaren dood.

De voorzijde van de briefomslag (afb. 1) is correct gefrankeerd. De blauwe 12½ cent Wilhelmina bontkraag is vernietigd met een Fliermachinestempel met romeinse maandcijfers (Vellinga 226). In het boek Machinestempels van F.W. van der Wart benoemd als IIIB met drie vijfstralige sterren, open en uit elkaar geplaatst, en in Amsterdam in gebruik vanaf 1915. De brief is gericht aan 'Fräulein Mila Findejsová / Kurhaus Monte Brè / Lugano-Ruvigliana / Schweiz'. Voor de Amsterdamse postbeambte heeft Dolf in de linkerbovenhoek diagonaal en in het Nederlands het land van bestemming geschreven. Het bruine potloodgetal '55' zou het kamernummer van mejuffrouw Findejsová kunnen zijn.

Afb. 5: Achterzijde van de briefomslag.

Op de achterzijde van de omslag (afb. 5) staat het adresstempel van de dokter, in rode inkt. Door hemzelf met blauwe inkt iets verduidelijkt. Het rondstempel van Ruvigliana in het kanton Ticino is vier dagen na versturen aangebracht, aankomst 31 januari 1918. Ticino is het zuidelijkste kanton van Zwitserland en bijna volledig Italiaanstalig.

Er is iets bijzonders met het Zwitserse stempel. Het komt voor in de *Poststellenchronik Schweiz 1849-1999* van Karl Gebert, pagina 210. Hier wordt een rondstempel vermeld dat vanaf 1 juli 1901 in gebruik is. Gebert vermeldt helaas niet hoe dat stempel er uitziet. In het standaardwerk *Grosses Handbuch der Abstempelungen (1843-1907)* van Andres & Emmenger (A&E) worden stempelgroepen behandeld. Het stempel behoort duidelijk tot groep 145, maar...in de uitwerking per postkantoor (het bruine deel V) is het niet te vinden. Wel Rovigliano. Dat is echter weer niet te vinden bij Gebert. Het lijkt er op dat in A&E de vermelding van Rovigliana een foutdruk is en Ruvigliana is bedoeld*.

De postverzending tussen Nederland en Zwitserland verloopt begin 1918 doorgaans via Emmerich, Konstanz of Frankfurt langs de Rijn naar Zwitserland. Hier wordt de post vervolgens gecensureerd. Mogelijk is de brief uit Amsterdam via Frankrijk naar Zwitserland gebracht. Maar ook dan zou de brief gecensureerd moeten zijn. Overal in Europa wemelt het immers van de spionnen. Omdat de brief echter geen enkel teken van censuur vertoont (geen censuurstroken en/of censuurtekens, ook niet chemisch) zal dit poststuk hoogstwaarschijnlijk in een gesloten valies of postzak rechtstreeks naar Zwitserland zijn vervoerd. Opmerkelijk is dat de brief ten slotte is teruggekomen in Nederland.

Personen kunnen in deze periode met een geldig paspoort en visum van Zwitserland naar Nederland reizen. Bagage wordt streng gecontroleerd, want elke buitenlander kan een spion zijn. Met haar Boheems paspoort kon Mila reizen via Oostenrijk en Duitsland. Maar illegaal steken mensen de Zwitserse grens ook via geitenpaden over.

Deze brief met slechts één postzegel en twee stempels heb ik gekocht en onderzocht omdat de naam 'Oosterhuis' mij bekend voorkwam. Mijn zoektocht laat twee verrassende kanten van Rutger Adolph Benthem Oosterhuis zien: zijn grote liefde voor Mila en een boeiende carrière.

** De Zwitserse connectie van ons lid Frank Molenaar, de heer Gebert, bevestigt dat het rondstempel dat Gebert beschrijft in zijn boek inderdaad toch hetzelfde is als welk op de achterzijde van de briefomslag uit 1918 staat.*

Bronnen:

Frank Molenaar, voor zijn bijdrage over het Zwitserse stempel van Ruwigliana

Ruud Verberne, voor zijn bijdrage over post- en personenverkeer Nederland-Zwitserland v.v.

Huber van Werkhoven, voor zijn adviezen en zijn netwerk

Stamboom van de parenteel 'Albert Gerrit Oosterhuis 1830-04-04'

VVV van Lugano, Zwitserland

Het wereldwijdeweb

-o-o-o-

Pzh West Brabant

*Prins Bernhardstraat 13
4793 CT Fijnaart*

*Tel.nr. 0168-462641
E-mail: pzhwestbrabant@home.nl*

RUIME SORTERING POSTZEGELS VAN VEEL EUROPESE LANDEN
(o. a. gespecialiseerd in Nederland, Duitsland, Zwitserland en Frankrijk)
OOK EEN UITGEBREIDE STOCK VAN O. A. AUSTRALIË

Op de donderdagse verenigingsavonden ben ik altijd aanwezig.

Indien u geïnteresseerd bent in een bepaald gebied kunt u mij dit laten weten. Ik breng dan het gevraagde voor u mee.

Ook altijd een ruime keuze in 5-centsboeken. Tevens behandeling van mancolijsten.

**Paul Voestermans:
'Wat verzamel ik niet...?'**

door: René Kok

Op weg naar het mooie Drunen, al weer een lange tijd geleden mijn gebruikelijke wandelgebied. Een schijnbaar gewone, rustige vrijdagmorgen. Hoewel, het is vijf december vandaag.... Altijd een dag vol verrassingen? En dat was het ook!

Paul Voestermans is een rasechte verzamelaar. Toen ik een paar uur later afscheid van hem nam, zei hij tegen mij: 'Kom nog maar eens terug, want we zijn nog niet op de helft....'

Vroegste jeugd: Al vanaf zijn negende jaar was hij met van alles bezig: hij zat overal aan en kon nergens van afblijven. Paul (geboren in het eerste oorlogsjaar 1940) concentreerde zich in die tijd op radio's en muziek. Zijn ouders (een goed katholiek gezin) bezaten een als zeer goed bekend staande groentezaak in Geleen, aan de Rijksweg, met negen man personeel. Zij hadden het in de oorlog (wat de voedselvoorziening betreft) dan ook niet zo heel moeilijk. Hoewel het uitkijken geblazen was met de Duitsers in je nek. In 1943 vielen er een aantal bommen van de geallieerden op de groentezaak. In hun buurt lag immers een zwaar Duits geschut. Omdat er op dat moment niemand thuis was, waren er geen menselijke slachtoffers. Wel kwam er een aantal paarden om. Er werd een noodwinkel neergezet, want er was voedsel genoeg voorradig. 'Wij verkochten alle soorten eten', zo vertelt hij, 'konijn, vis, wild, zuivel en gevogelte.' Paul zou nog uren door kunnen vertellen over allerlei gebeurtenissen uit de oorlog. Verhalen genoeg over het, bij luchtalarm, schuilen in de kelder bij de burgemeester. Paul was geen snel kind: hij ging pas in zijn derde levensjaar lopen. Op negenjarige leeftijd kreeg hij een ernstig ongeluk: hij

kwam onder een zogenaamde platte wagen (met een paard er voor). Hij volgde 'gewoon' zes jaar lagere school.

De eerste postzegels: Toen hij zeven jaar was (1947) ontving Paul van een Poolse mevrouw uit de buurt een doosje met postzegels. Daar begon het verzamelen. Als hij uit school kwam had hij altijd zijn zakken vol met allerlei onderweg gevonden rotzooi. Hij ruilde ook van alles met klasgenootjes. Zijn broers hadden dat niet. Desondanks heeft hij geen erg goede herinneringen aan zijn jeugd: slechte enkels en een spartaanse opvoeding door thuis, overheersen zijn beeld. Maar hij is een geboren optimist en probeert altijd de mooie kanten van het leven te zien. Ook al heeft hij de laatste drie jaren erg getobd met hart en longen. Maar hij maakt er altijd het beste van. De gezellige sfeer in zijn ruime woning en de vele lichtjes in deze donkere dagen zijn daar getuige van.

Op 12-jarige leeftijd moest hij al meewerken in de zaak van zijn vader en moeder. Daarna volgde er een duistere periode in zijn leven met heel veel problemen in het gezin. Vader en moeder waren door allerlei bizarre omstandigheden weg, de winkel werd leeggehaald. Alles stond op straat. Broers naar een kostschool, de zaak naar de knoppen en heel veel schulden bleven over. Paul werd ondergebracht bij 'Oma Tummers', de buurvrouw. Hij ging nog zeven maanden naar de ambachtsschool. Dat is zijn onderwijsachtergrond: zes jaar lagere school en een paar maanden ambachtsschool.

Weg van huis: Rond z'n veertiende verliet hij zijn vertrouwde omgeving en ging werken: de start van een lange en boeiende carrière. Hij werd constructiewerker bij DSM en hield zich bezig met lassen en paarden beslaan. Hij bleek een duizendpoot. Hij was ook spaarzaam. Met dubbeltjes en kwartjes (verkregen door het rommelen met en repareren van oude radio's) bouwde hij een behoorlijk kapitaal op (300 gulden), en dat wendde hij onder andere aan voor het aanschaffen van postzegels. Toen hij zeventien was scheidden zijn ouders en ging zijn oudste broer naar de Koninklijke Marine.

Paul legde zich niet bij deze nieuwe tegenslagen neer en ging op zoek naar nieuw werk. Voor 37.50 gulden in de week ging hij in de mijnen machines repareren: 'Het smerigste werk dat er was: de vet-boet!'

Hij ontwikkelde zich steeds verder en kwam terecht in de grote werkplaats aldaar. Dankzij z'n technisch inzicht mocht hij zich bezig gaan houden met constructiewerkzaamheden. Een behoorlijke promotie. Hij was pas achttien jaar.

Wat mijn ogen zien, kan ik maken: Paul Voestermans ging op 19-jarige leeftijd 'als jongste van het spul' aan de slag bij de eerste chemische fabriek van DSM.

Men zag daar al snel dat hij handig was en in staat bleek driedimensionale tekeningen te lezen. Hij kreeg promotie van de grote baas en moest andermans werkzaamheden controleren. Hij ging zich toeleggen op tekeningen, met daarnaast nog een specialisatie in autogeen lassen (=met het vlammetje).

Via Dordrecht (in de bruggenbouw en bijbeunen met het lossen van schepen) kwam hij op 22-jarige leeftijd in Duitsland, in Keulen terecht. Alweer een hoop gedoe bij het regelen van zijn verblijfsvergunning. Hij zou zich daar vijf jaar bezighouden met constructiewerkzaamheden, lassen en het maken van modellen.

En in deze periode pakte hij het verzamelen van postzegels weer op. Vanzelfsprekend gespecialiseerd in het Reich, Duitsland na 1945, West-Berlijn en de DDR. Met Duitsland en West-Berlijn is hij doorgegaan. De rest heeft hij afgestoten en/of weggedaan. Het gaat hem absoluut niet om de poen, maar om het plezier van het verzamelen. 'Ik heb veel weggegeven, maar daar heb ik absoluut geen problemen mee.' Hij is (gepast) trots op wat hij tot nu toe heeft verzameld. Bijvoorbeeld op de collectie 'Wereldkampioenschap voetbal van 1970' over de hele wereld. Helemaal compleet.

Mijn beschikbare tijd zit er op, want ik heb nog een andere afspraak. 'Wij moeten echt nog een keer verder', zo vertrouwt hij me toe bij het opstaan. 'Wij zijn pas bij mijn dertigste...!' Op weg naar de voordeur laat hij mij zijn 2000 LP's zien, zijn 500 cassettebandjes, 500 singles en 300 bakelieten platen. De muren hangen vol met allerlei verzamelingen, ronduit indrukwekkend. Hij heeft de hele wereld bereisd (Iran, Afrika en Amerika) en daaraan veel internationale contacten overgehouden. Mooie herinneringen van al die reizen sieren zijn huis. Inderdaad.... Nog lang niet uitgepraat...

Een zeer verrassende ochtend en wat een verhalenverteller!

DE GROTE OORLOG, 28 juli 1914 – 11 november 1918 (deel 7)

door Ruud Verberne, lid van de Nederlandse Academie voor Filatelie

Frankrijk en de Duitsers

Tot 1870 was Frankrijk de meest dominante natie op het vasteland van Europa. Maar de macht van Pruisen was snel groeiende. Toen de Duitse prins Leopold von Hohenzollern de aanstaande koning van Spanje werd, vreesden de Fransen beklemd te raken tussen de Hohenzollerns, een in het zuiden en een in het noordoosten. Zij trachtten een machtsblok te voorkomen door van de Pruisische koning Wilhelm I te eisen dat hij zijn steun voor de prins zou intrekken. Wilhelm ging daarmee akkoord. Maar vervolgens verlangde Napoleon III ook nog dat de prins zich nooit meer kandidaat zou stellen voor de Spaanse troon. Dat weigerde Wilhelm. Hij verbleef op dat moment in Bad Ems en informeerde op 13 juli 1870 zijn kanselier Bismarck per telegram over zijn afwijzing: de beroemde Emser Depesche. Bismarck stelde hiervan een uittreksel op en gaf dat aan de pers. Deze versie van het in het origineel uiterst zorgvuldig en beleefd geformuleerde antwoord kwam nu plotsklaps over als een bruske afwijzing. Het parlement en de publieke opinie in Frankrijk voelden zich hierdoor zo gekrenkt, dat Frankrijk vijf dagen later aan Pruisen de oorlog verklaarde.

Wij weten achteraf dat dit een foute zet was: Frankrijk leed een meer dan gevoelig verlies. Het raakte de Elzas en Lotharingen kwijt aan de Duitsers. Bismarck wist dankzij deze nieuwe gemeenschappelijke vijand alle Duitse staten achter zich te krijgen en ze tot een nieuw keizerrijk te smeden, waarin Pruisen de leidende rol kreeg. Deze oorlog maakte de beide landen tot aartsvijanden van elkaar en legde de basis voor decennialange spanningen tussen Duitsland en Frankrijk. Frankrijk zocht zijn verliezen Duitsland vroeg of laat betaald te zetten. Het pakte zijn kans ruim 43 jaar later, nadat de Duitsers het hadden moeten afleggen tegen de geallieerden, bij de Vrede van Versailles.

1914

Over nu naar het jaar 1914. Frankrijk heeft dan 14.546 km aan verharde wegen en de auto dient als verlengstuk van de trein. Het Franse leger, onder leiding van stafchef generaal Joffre en het Britse expeditieleger onder veldmaarschalk Sir John French worden door de oprukkende Duitse troepen van Von Bülow en Von Kluck teruggedrongen tot aan de rivier de Marne. Zo staan zij op 2 september op amper 30 km van Parijs. Maar de geallieerden hergroeperen zich en maken gebruik van een opening tussen het Duitse Eerste en Tweede Leger in de slag bij de Marne. Na bloedige gevechten vreezen de Duitse troepen

voor het eerst een nederlaag.

Het is duidelijk dat het von Schlieffenplan heeft gefaald. De Duitsers trekken zich terug tot achter de rivier de Aisne, waar ze op 14 september uitgeput aankomen. Von Moltke (afb. 1), de opperbevelhebber, meldt in paniek aan Wilhelm II: 'Uwe majesteit, wij hebben de oorlog verloren.'

Die laat hem prompt vervangen door Von Falkenhayn. Die gelooft dat de oorlog in het westen gewonnen of verloren zal worden en is in 1916 de aanjager van het bloedbad bij Verdun (afb. 2).

Afb. 1: Von Moltke.

Afb. 2: Von Falkenhayn.

Maar Von Moltke heeft het wel bij het rechte eind: het grote Duitse offensief valt midden september stil. In plaats van aan te vallen graven de Duitsers in allerijl loopgraven en stellen hun machinegeweren op. Een mitrailleur blijkt sterker dan een hele massa soldaten in de aanval. Golf na golf worden aanstormende troepen neergemaaid en honderdduizenden soldaten klampen zich vast in hun loopgraven.

Slag om de IJzer

Intussen laat de Franse generaal Foch in het westen door Franse en Britse troepen post vatten bij Ieper. Tegen 15 oktober nemen ook de sterk uitgedunde en gedesorganiseerde Belgische troepen hun nieuwe stellingen in achter de IJzer. Zij bivakkeren aanvankelijk in de open lucht, maar leggen snel een aantal spoedloopgraven aan. Zij zullen onder leiding van koning Albert het Belgische grondgebied niet meer verlaten, behalve als gewonde of om kortstondig – even weg van het front - op Franse bodem met verlof te gaan.

Sainte-Adresse

Van oktober 1914 tot november 1918 vestigt de uitgeweken Belgische regering zich in Frankrijk te Sainte-Adresse, arrondissement Le Havre. In deze periode zetelt daar in het Dufayel gebouw ook het Belgisch administratieve hoofdkwartier. Daar heeft men ook een eigen postkantoor ter beschikking, waar men Belgische postzegels gebruikt. Een mooi voorbeeld is deze Belgische briefkaart (afb. 3), van Le Havre (Speciale), bijgefrankeerd met 5 centimes om toereikend port te verkrijgen voor verzending naar Folkestone, GB.

Afb. 3: Belgische bijgefrankeerde briefkaart van Le Havre naar Folkestone.

Afb. 4: Kaart van de heer J. Gevers van Sainte-Adresse naar Baarle Hertog: 'Curiosités pour Philatélistes'.

En de heer J. Gevers, ingenieur uit Antwerpen, zette in 1916 een handeltje op in 'herinneringskaarten', tussen Baarle Hertog en Ste. Adresse, die hij aanpreeft als curiositeiten voor filatelisten. Hij verzond deze tussen zijn woonplaats Baarle Hertog en Ste. Adresse. En voor de liefhebbers verzond hij ze ook langs de omgekeerde weg. Die zijn dan voorzien van het stempel 'censure militaire' en het CF censuurstempel van Folkestone (afb. 4).

Op de voorzijde prijkt een redelijk primitief landkaartje van de Belgisch-Nederlandse grensregio (afb. 5). Daaronder heeft hij een historische verklaring opgenomen over de herkomst van het Belgisch ingesloten land van Baarle-Hertog.

Afb. 5: Belgisch-Nederlandse grensregio met de enclave Baarle-Hertog.

Maar omgekeerd zien we ook poststukken gefrankeerd met Franse zegels, ontwaard met een stempel van de Belgische Legerposterijen. Ook hiervan een mooi voorbeeld (afb. 6): een brief van een Belgische arts of verpleegkundige, van de ziekenboeg A 328 op 20 september 1915, gefrankeerd met 25 Franse centimes, verzonden naar Scheveningen, NL. De brief ging via Engeland (censuur CF = Folkestone). De geadresseerde was een notaris uit Antwerpen die naar Nederland was uitgeweken en in Scheveningen zou verblijven. Maar, zoals blijkt uit een aantekening op de achterzijde, was hij op het aangegeven

adres, de (Dirk) Hogerraadstraat 107, onbekend.
 Verdere navraag door de post in Scheveningen leverde de aantekening
 'Onbekend bij Streijdonk Seinpostduin nr. 24' op. De post schreef vervolgens
 'Zie Comité Belge'. Daar wist men wel raad en werd het correcte adres in
 potlood bijgeschreven: Lange Voorhout, Haag.

Afb. 6: Brief gefrankeerd met Franse zegels, ontvaard met een stempel van de Belgische Legerposterijen.

-0-0-0-

Ieder lid van de vereniging kan kavels aanbieden voor de Wilde Veiling.

- De aanbieder koopt ad 20 cent per kavel twee identieke nummerstickers.
- De aanbieder dient zelf bij te houden welke van zijn of haar kavels zijn verkocht.
- De inzet van de kavels is 50 cent. Per bod is de verhoging eveneens 50 cent.
- Er wordt geen provisie berekend.
- De aanbieder houdt zijn kavels bij zich totdat hij aanwijzing krijgt waar hij zijn kavels ter inzage kan inleveren.
- De veiling gaat in blokken van 100 kavels.
- Het aantal kavels is (in principe) onbeperkt.
- Met dien verstande dat elke aanbieder per blok van 100 kavels ten hoogste 25 kavels kan inbrengen.
- Gedurende de pauzes tussen de blokken kunnen de kavels van het nieuwe blok worden bezichtigd.
- Nadat alle blokken zijn geveild,
 - rekenen kopers de gekochte kavels af en halen deze op
 - halen aanbieders de niet verkochte kavels weer op tegen inlevering van de betreffende nummersticker
 - wordt afgerekend met de aanbieders.
- Kavels kunnen alleen worden ingeleverd tijdens de avond-bijeenkomst zelf.

Dringend verzoek aan de verkopers de kavels in te leveren vóór 19.30 uur, zodat op tijd en met opgeruimde tafels de verkoop kan beginnen.

***DE VERKOOP VAN NUMMERSTICKERS ZAL
DAAROM STOPPEN OM 19.30 UUR.***

N.B. Bij het bekijken van Kavels s. v. p. pincet gebruiken.

WILLEM ALEXANDER 2013 EN 2014

In het decembernummer van Hertogpost staat een verhaal over de ontdekking van verschillende jaartallen op de nieuwe permanente zegels met het portret van onze koning.

Marten Tilstra las het en zag de afbeeldingen. Maar de jaartallen waarom het feitelijk is begonnen zijn daar nauwelijks zichtbaar. Hij dacht: 'Dat kan ik beter!', greep zijn microscoop en ging aan het stoeien met LED- plus andere verlichting. Hieronder is het verbluffend goede resultaat te zien.

-O-O-O-

Hertogpost 2015

Postzegeltonoonstelling in categorie III met propaganda klasse
Postzegelbeurs met Nationale en Internationale beurshandelaren

20 & 21 Maart 2015
Maaspoort Sports & Events
Marathonloop 1
5235 AA 's-Hertogenbosch

Het mooiste van postzegels

PostNL geeft elk jaar een aantal bijzondere postzegelvelletjes uit waarover we graag wat meer willen vertellen. Dat doen we in de prestigeboekjes. Dit jaar verschenen er boekjes over de Klassiekers uit het Louwman Museum en de Orchideeën van het Gerendal. Over Keramiek, het thema van de serie Mool Nederland, en over de UNESCO Werelderfgoederen in Nederland is meer te vertellen dan we op de postzegel kwijt konden. De boekjes over 175 jaar Spoor en de uitdieping van het prachtige ontwerp van Jan van Krimpen voor de cijferpostzegel uit 1946 zijn beslist de moeite waard.

Kartom, een abonnement op de prestigeboekjes Nederlandse postzegels is een verrijking van uw verzameling. Elk jaar verschijnen er zes nieuwe boekjes.

Als u via uw postzegelvereniging een abonnement afsluit, ondersteunt u daarmee tevens uw eigen vereniging.

